

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over milieu-effectrapport
woningbouwlocatie Amsterdam- Nieuw Oost (eerste fase
Zeeburg) / Commissie voor de Milieu-effectrapportage. -
Utrecht ; Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-71887-94-4
SISO 614.62 UDC [504.064.2:624.1](492*1000)
Trefw.: milieu-effectrapportering ; Amsterdam / woningbouw ;
Amsterdam.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de Gemeente
Amsterdam
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

uw kenmerk

uw brief

ons kenmerk

U648-88/Sc/mc/112-283

onderwerp

utrecht,

23 september 1988

Toetsingsadvies MER
Woningbouwlocatie Amsterdam-
Nieuw Oost (eerste fase Zeeburg)

Bijgaand bied ik U, overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), het toetsingsadvies aan, dat de Commissie voor de milieu-effectrapportage uitbrengt met het oog op de besluitvorming waarvoor op Uw gezag het milieu-effectrapport (MER) inzake woningbouwlocatie Nieuw Oost (eerste fase Zeeburg) werd opgesteld. Dit advies, opgesteld onder voorzitterschap van ondergetekende, omvat de toetsing van het MER in de vorm van kritische opmerkingen, aandachtspunten en aanbevelingen, die zijn bijeengebracht overeenkomstig de onderwerpen die volgens de Wabm en de in juli 1983 en december 1987 door U vastgestelde richtlijnen voor het MER tenminste in het MER behandeld moeten worden.

In de opstelling van dit toetsingsadvies heeft de Commissie de volgende overwegingen betrokken:

1. De start van deze milieu-effectrapportage (m.e.r.) vond plaats tijdens het interimbeleid m.e.r. Het gemeentelijk bestuur van Amsterdam was daarmee een van de eerste initiatiefnemers in het land, die besloot op vrijwillige basis m.e.r. toe te passen op de besluitvorming over een voornemen dat belangrijke gevolgen voor het milieu met zich mee zou brengen bij de uitvoering daarvan. De Commissie heeft grote waardering voor Uw beslissing tot toepassing van m.e.r. op het probleem van de woningvoorziening en grootschalige woningbouw binnen de grenzen van Uw gemeente in een tijd toen dat nog niet verplicht was gesteld. Als besluit waarvoor deze m.e.r. zou worden uitgevoerd, koos U de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw Oost (dat in december 1987 werd omgezet in Zeeburg). Volgens het Besluit milieu-effectrapportage, dat sedert 1 september 1987 de m.e.r.-plicht regelt voor bepaalde categorieën activiteiten en besluiten ter uitvoering van de regelen met betrekking tot m.e.r. die in mei 1986 wettelijk werden opgenomen in de Wabm, is dit besluit echter niet m.e.r.-plichtig. Wèl m.e.r.-plichtig zijn de op de Nota van Uitgangspunten volgende besluiten betreffende de benodigde concessie-aanvraag voor de landaanwinning en (in principe) het bestemmingsplan Zeeburg. De Commissie heeft derhalve de toetsing van het MER ook geplaatst in het perspectief van deze thans vigerende wettelijke regeling.

2. Uit het MER en de bijbehorende concept-Nota van Uitgangspunten kan niet duidelijk worden afgeleid voor welke soort(en) besluiten het MER is opgesteld. Enerzijds omschrijft het MER het te nemen besluit over de Nota van Uitgangspunten als een "beleidsbeslissing", anderzijds wordt de m.e.r. gekarakteriseerd als een "uitvoerings-m.e.r.". De Commissie betreurt dit gebrek aan duidelijkheid. Vanwege de noodzaak tot helderheid op dit punt is de Commissie bij de toetsing primair uitgegaan van de betekenis van de gepresenteerde milieu-informatie voor de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten.
3. In de toetsing van het MER is getracht zoveel mogelijk gebruik te maken van de in 1983 vastgestelde richtlijnen voor het MER. Dit bleek echter slechts in zeer beperkte mate mogelijk, omdat die richtlijnen en de alternatieven die daarin aan de orde komen, zich alleen richten op Nieuw Oost, terwijl het initiatief nu is toegespitst op de locatie Zeeburg. De aanvullende richtlijnen die in december 1987 werden vastgesteld met het oog op deze wijziging in het voornemen, zijn helaas te weinig inhoudelijk van aard om te kunnen dienst doen als een bruikbaar toetsingskader.

Op basis van bovenstaande overwegingen en na uitgebreide bestudering van het MER en de daarbij behorende documenten, komt de Commissie tot de conclusie dat het MER op zich zelf bruikbare informatie verschaft, die de basis biedt voor de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Zeeburg. Daarnaast moet worden vastgesteld, dat de gepresenteerde milieu-informatie zonder nadere uitwerking niet toereikend is om in de volgende stap te kunnen dienen voor de besluitvorming over de concessie-verlening voor landaanwinning en over het bestemmingsplan Zeeburg. Eerder is al geconstateerd dat deze besluiten in principe m.e.r.-plichtig zijn. De benodigde aanvullende informatie kan in het kader van de m.e.r. voor deze later nog te nemen besluiten worden bijeengebracht. Deze volgende stap zal echter pas ondernomen kunnen worden wanneer voldoende duidelijkheid is geschapen over de wijze waarop de sanering van de verontreinigingen langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende deel van het IJmeer zal worden aangepakt. Deze laatste opvatting is ook door vele insprekers naar voren gebracht. Zij is in feite bevestigd door het bevoegd gezag op de openbare zitting die op 5 juli jl. plaats vond in Amsterdam.

In haar advies heeft de Commissie in grote lijnen aangegeven met welke onderzoeksinspanningen de vele in het MER gesignaleerde leemten in kennis opgevuld zouden kunnen worden ten behoeve van het nemen van een besluit over de te volgen saneringswijze (verwijderen of isoleren van de verontreinigde grond of combinaties daarvan). De Commissie is zich bij het geven van die aanbevelingen bewust dat die niet alleen bedoeld zijn voor het gemeentelijk bestuur van Amsterdam, maar zich ook richten tot de andere bij de sanering betrokken overheidsinstanties.

De Commissie is van mening dat de problemen van het op een verantwoorde wijze saneren van de verontreinigingen langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende deel van het IJmeer niet mogen worden onderschat. Voor de sanering is samenwerking en goede afstemming tussen de betrokken bestuurslagen en instanties geboden.

De Commissie zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik zult maken van haar advies.

dr. H. Cohen,
Voorzitter,
voor deze;

Ir. K.H. Veldhuis,
plaatsvervangend voorzitter.

TOETSINGSADVIES OVER HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
WONINGBOUWLOCATIE AMSTERDAM-NIEUW OOST
(EERSTE FASE ZEEBURG)

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de
Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het
milieu-effectrapport Woningbouwlocatie (Amsterdam-)Nieuw
Oost (eerste fase Zeeburg).

Uitgebracht aan de Raad van de Gemeente Amsterdam door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage.

De werkgroep m.e.r. Woningbouwlocatie Amsterdam-Nieuw Oost

De secretaris,

drs. J.J. Scholten.

de voorzitter,
dr. H. Cohen,
voor deze:

Ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 23 september 1988

TOETSINGSADVIES OVER MILIEU-EFFECTRAPPORT
WONINGBOUWLOCATIE AMSTERDAM-NIEUW OOST
(EERSTE FASE ZEEBURG)

112-280

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de Gemeente
Amsterdam
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

uw kenmerk

uw brief

ons kenmerk

onderwerp

Toetsingsadvies MER
Woningbouwlocatie Amsterdam-
Nieuw Oost (eerste fase Zeeburg)

U648-88/Sc/mc/112-283

utrecht,

23 september 1988

Bijgaand bied ik U, overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), het toetsingsadvies aan, dat de Commissie voor de milieu-effectrapportage uitbrengt met het oog op de besluitvorming waarvoor op Uw gezag het milieu-effectrapport (MER) inzake woningbouwlocatie Nieuw Oost (eerste fase Zeeburg) werd opgesteld. Dit advies, opgesteld onder voorzitterschap van ondergetekende, omvat de toetsing van het MER in de vorm van kritische opmerkingen, aandachtspunten en aanbevelingen, die zijn bijeengebracht overeenkomstig de onderwerpen die volgens de Wabm en de in juli 1983 en december 1987 door U vastgestelde richtlijnen voor het MER tenminste in het MER behandeld moeten worden.

In de opstelling van dit toetsingsadvies heeft de Commissie de volgende overwegingen betrokken:

1. De start van deze milieu-effectrapportage (m.e.r.) vond plaats tijdens het interimbeleid m.e.r. Het gemeentelijk bestuur van Amsterdam was daarmee een van de eerste initiatiefnemers in het land, die besloot op vrijwillige basis m.e.r. toe te passen op de besluitvorming over een voornemen dat belangrijke gevolgen voor het milieu met zich mee zou brengen bij de uitvoering daarvan. De Commissie heeft grote waardering voor Uw beslissing tot toepassing van m.e.r. op het probleem van de woningvoorziening en grootchalige woningbouw binnen de grenzen van Uw gemeente in een tijd toen dat nog niet verplicht was gesteld. Als besluit waarvoor deze m.e.r. zou worden uitgevoerd, koos U de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw Oost (dat in december 1987 werd omgezet in Zeeburg). Volgens het Besluit milieu-effectrapportage, dat sedert 1 september 1987 de m.e.r.-plicht regelt voor bepaalde categorieën activiteiten en besluiten ter uitvoering van de regelen met betrekking tot m.e.r. die in mei 1986 wettelijk werden opgenomen in de Wabm, is dit besluit echter niet m.e.r.-plichtig. Wel m.e.r.-plichtig zijn de op de Nota van Uitgangspunten volgende besluiten betreffende de benodigde concessie-aanvraag voor de landaanwinning en (in principe) het bestemmingsplan Zeeburg. De Commissie heeft derhalve de toetsing van het MER ook geplaatst in het perspectief van deze thans vigerende wettelijke regeling.

kenmerk : U648-88/Sc/mc/112-283

vervolgblad: 2

De Commissie is van mening dat de problemen van het op een verantwoorde wijze saneren van de verontreinigingen langs de Diemerzeedijk en in het aangrenzende deel van het IJmeer niet mogen worden onderschat. Voor de sanering is samenwerking en goede afstemming tussen de betrokken bestuurslagen en instanties geboden.

De Commissie zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik zult maken van haar advies.

dr. H. Cohen,
Voorzitter,
voor deze;

Ir. K.H. Veldhuis,
plaatsvervangend voorzitter.

B I J L A G E N

BEHORENDE BIJ

HET TOETSINGSADVIES OVER HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
WONINGBOUWLOCATIE AMSTERDAM-NIEUW OOST
(EERSTE FASE ZEEBURG)

(Bijlagen 1 t/m 5)

**MILIEU-EFFECTRAPPORT
NIEUW-OOST TER VISIE**

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam maken bekend dat het MILIEU-EFFECT-RAPPORT NIEUWOOST ter visie ligt van:

15 juni tot en met 15 juli 1988 en dat over het Milieu-effectrapport (MER) een HOORZITTING wordt gehouden in het BAVOHUIS, Sumatrastraat 2 te Amsterdam op:

5 juli 1988, aanvang 20.00 uur

Toelichting:

Ten behoeve van de woningbouwlokatie NIEUW-OOST moet een deel van het Buiten-IJ tot land worden gemaakt en worden ingericht.

Burgemeester en Wethouders volgen de procedure van de wet Algemene bepalingen Milieuhygiëne.

Het accent in het Milieu-effectrapport ligt op het beoordelen van de milieu-effecten van de voorgestelde activiteit op de omgeving en op het onderzoeken van de gevolgen van de verschillende uitvoeringsvarianten.

De Milieu-effectrapportage Nieuw-Oost zal betrokken worden bij de besluitvorming over de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Nieuw-Oost eerste fase, een lokatie circa 10.000 woningen.

Bij het Milieu-effectrapport ligt tevens ter inzage:

- De richtlijnen voor het MER vastgesteld 19 juli 1983 en aangevuld 1 december 1987. De aanvulling houdt in dat ook aandacht zal worden besteed aan de milieu-effecten van het realiseren van de eerste fase van Nieuw-Oost.
- De concept Nota van Uitgangspunten voor Nieuw-Oost eerste fase.
- Het concept saneringsrapport voor de brandplaats op de Diemerzeedijk.

Het Milieu-effectrapport ligt tijdens kantooruren ter visie op de volgende adressen:

1. Op kamer 449 in het Oude Stadhuis, Oude Zijds Voorburgwal 197-199, Amsterdam
2. Gemeentehuis Diemen, D. J. den Hartoglaan 1, Diemen
3. Stadsdeelraad Noord, Kamer 107 Buikslotermeerplein 126
4. Stadsdeelraad Watergraafmeer, Voorlichtingsbalie, Helmholtzstraat 61
5. De Provinciale Griffie van de Provincie Noord-Holland, Dreef 3, Haarlem

Schriftelijke opmerkingen over het rapport kunnen gedurende de periode van ter visie legging worden ingediend bij het College van B&W van de Gemeente Amsterdam, O.Z. Voorburgwal 197-199, 1012 EX Amsterdam, onder vermelding van MER Nieuw-Oost.

(Op verzoek worden persoonlijke gegevens van reflectanten niet bekend gemaakt.)

Voor de initiatiefnemer van het project, de Gemeente Amsterdam, treedt op de projectgroep Zeeburg/Nieuw-Oost, Wibautstraat 3, 1091 GH Amsterdam, tel. 020-5961391.

Amsterdam, 15 juni 1988

gemeente Amsterdam

secretarie
o z voorburgwal 197-199
1012 EX amsterdam
telefoon (020) 552.9111

Aan
de Commissie mer,
t.a.v. de secretaris drs. J. Scholten,
Postbus 2345,
3500 GH UTRECHT.

behandelend ambtenaar
H. Struben
afdeling telefoon
D.R.O. 596.1541
nummer
88/5/300
uw brief

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	16 JUNI 1988
Nr.:	470-88/778-88 Sc ^{bijlagen}
Dossier:	112-219

onderwerp
MER Nieuw-Oost

datum 14 JUNI 1988

Geachte heer Scholten,

Hierbij bieden wij de Commissie voor de Milieu-effect rapportage het door ons op 31 mei jl. aanvaarde Milieu-effectrapport Nieuw-Oost aan met het verzoek het rapport te toetsen. Conform de opmerkingen van de Commissie mer is het rapport aangepast aan de uitvoering van de woningbouwlocatie in fasen en aan de saneringsvoorstellen voor de brandplaats op de Diemerzeedijk.

Het Milieu-effectrapport is op 15 juni ter visie gelegd, tezamen met het concept-rapport Sanering Diemerzeedijk en de concept-Nota van Uitgangspunten voor de planontwikkeling van Nieuw-Oost eerste fase. Het rapport is toegezonden aan de daartoe aangewezen adviseurs. Voor de goede orde dient vermeld te worden dat het concept-rapport Sanering Diemerzeedijk door de provinciale werkgroep vrijgegeven is voor deze inspraakprocedure, zonder dat zij zelf al een standpunt erover ingenomen heeft. Afschriften van alle ontvangen reacties zullen onverwijld aan uw Commissie worden toegezonden.

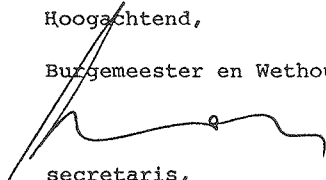
De richtlijnen van het MER, vastgesteld op 19 juli 1983, en de aanvulling van de richtlijnen, d.d. 1 december 1987, zijn als bijlagen in de samenvatting van het rapport opgenomen. Op 5 juli vindt er een openbare zitting plaats over het Milieu-effectrapport en de Nota van Uitgangspunten. Hiervan zal u het verslag worden toegezonden. De nadere procedure is aangegeven in bijgaand overzicht.

Indien er bij uw Commissie behoefte mocht bestaan aan meer basismateriaal dan verzoeken wij u contact op te nemen met de heer J.W. Vermeulen, voorzitter van de werkgroep MER Nieuw-Oost, telefoon 020-596.3651.

Het College ziet met belangstelling het toetsingsrapport van het Milieu-effectrapport Nieuw-Oost tegemoet.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,

secretaris,

burgemeester.

BIJLAGE 3

Samenstelling van de werkgroep van de Commissie

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage welke het onderhavige toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport woningbouwlocatie Amsterdam-Nieuw Oost (eerste fase Zeeburg) heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. H. Cohen.

In de werkgroep hebben zitting:

- drs. J.A. van den Berg te Zeist
- ir. H.S. Buijtenhek te Deventer
- prof.dr.ir. E.W. Bijker te Maassluis
- drs. W.J. ter Keurs te Voorschoten
- dr.ing. A. von Meier te Nieuw-Vennep
- dr. H. Nieboer te de Bilt
- ir. T.F. Risselada te 's Gravenhage
- dr.ir. N.P.H.J. Roorda van Eijsinga te Delft
- prof.mr. J. Wessel te Noordwijk

Drs. J.J. Scholten treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES

nr.	Datum	Persoon of Instantie	Datum van ontvangst Cie m.e.r.
<u>Openbare zitting (hoorzitting)[1]</u>			
H 1	05.07.88	Dhr. Velders	25.07.88
H 2	05.07.88	Dhr. Mentholt, namens Wijkopbouw Indische buurt	25.07.88
H 3	05.07.88	Dhr. Griffioen	25.07.88
H 4	05.07.88	Dhr. Oevers	25.07.88
H 5	05.07.88	Dhr. Stolte	25.07.88
H 6	05.07.88	Dhr. Salm, namens de Vereniging voor behoud van het IJsselmeer	25.07.88
H 7	05.07.88	Mw. Den Boef	25.07.88
<u>Schriftelijke inspraakreacties</u>			
S 1	30.06.88	T.Hoevers te Amsterdam-Nieuwendam	25.07.88
S 2	08.07.88	Rob Gerits te Amsterdam	05.08.88
S 3	12.07.88	Stichting Natuur en Milieu te Utrecht	05.08.88
S 4	12.07.88	Holland Sport Boat Centre BV te Amsterdam	05.08.88
S 5	13.07.88	Platform Welzijnswerk en Huisvesting Amsterdam	05.08.88
S 6	14.07.88	Stichting Milieucentrum Amsterdam i.o. te Amster- dam	05.08.88
S 7	12.07.88	Gemeente Diemen	05.08.88
S 8	13.07.88	Bewonersgroep Oostelijk Havengebied te Amsterdam	05.08.88
S 9	08.08.88	Provinciale Milieufederatie, Contact Milieube-	19.08.88

1 De hieronder vermelde namen van sprekers zijn overgenomen uit het verslag van de openbare zitting, dat is gemaakt door de gemeente Amsterdam. De indruk bestaat, dat enkele van deze namen niet geheel correct gespeld zijn. (Vergelijk bijvoorbeeld de inspreker van H4 - S1).

OVERIGE MEER GEDETAILLEERDE OPMERKINGEN OVER HET MER

10

In deze bijlage wordt nader inhoud gegeven aan hoofdstuk IV van het advies van de Commissie. Het betreft de volgende meer gedetailleerde opmerkingen.

1. De presentatie van de figuren, tabellen en kaarten in het MER vertoont veel tekortkomingen die afbreuk doen aan de leesbaarheid en de begrijpelijkheid van de daarin gepresenteerde informatie. Zo ontbreekt in een groot aantal kaarten de schaal aanduiding en is bij andere kaarten geen legenda of titel aanwezig. Sommige tabellen zijn zo sterk verkleind dat zij moeilijk leesbaar zijn. Hieronder zijn een aantal van deze onjuistheden en onduidelijkheden aangehaald:
  - figuren 4.2.17 en 4.2.18 in deel 2: niet compleet, diepteschaal ontbreekt, zo ook een verwijzing;
  - figuur 4.3.2 in deel 2: legenda en schaal ontbreken;
  - tabel 4.4.4, tabel 5.4.1₃ in deel 2 en tabel 4 van deel 1: immissies $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{uur}$ moet zijn $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
  - tabel op blz. 209 van deel 2: concentratie in $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ moet zijn $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
  - tabel 5.4.3 van deel 2: concentraties in g/m^3 zijn onjuist;
  - tabel 4.7.3 van deel 2: legenda en schaal ontbreken;
  - tabellen op blz. 345, 454, 456 van deel 2 zijn bijna onleesbaar;
  - tabel 4B in deel 4: O-model en waarneempunten zijn niet nader toegelicht en dus onduidelijk;
  - tabel 2 in deel 4: CO en NO_x concentraties in $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{uur}$ moet zijn in $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
  - in figuur 23 in deel 4 lijken de symbolen voor Diemerzeedijk en IJ-meer te zijn verwisseld;
  - figuur 1 in deel 4 is onjuist. Zeeburg is immers niet aangegeven;
  - in deel 2 wordt op de tabel op blz. 186 verwezen naar de locaties A en B die te vinden zouden zijn in fig. 4.3.3. In de betreffende figuur zijn zij echter niet aangegeven;
  - de tekst van de tweede en derde alinea van par. 4.3.4.1.5, blz. 189 van deel 2 betreffende de normen van het gebruik van viswater is met elkaar in tegenspraak;
  - het in paragraaf 4.3.4.2.3 van deel 2 opgegeven gehalte chloride (200 à 300 mg Cl/l) is in tegenspraak met de gehalten in tabel 4.3.3 op blz. 180;
  - onderaan blz. 398 van deel 2 is vermeld dat het chloride gehalte in het Marker- en IJ-meer is toegenomen. Op blz. 397, in de derde alinea staat echter dat het chloride-gehalte in het IJ-meer sinds 1978 is gedaald;
  - fig. 3.5 van deel 2: legenda ontbreekt;
  - fig. 4.2.6 van deel 2: schaal ontbreekt;
  - op blz. 103 van deel 2 staat dat de stromingsrichting en het isohypsenpatroon (van het eerste watervoerende pakket) zijn aangegeven in fig. 4.2.11. Deze figuur geeft echter alleen een indicatie van de stroomrichting van het freatisch grondwater;

